

Sedm pečeti

Texty na tento týden

Zj 6,1–17; Lv 26,21–26; Ez 4,16; Dt 32,43; 2Te 1,7–10

Základní verš

„A zpívali novou píseň: „Jsi hoden přijmout tu knihu a rozlomit její pečeti, protože jsi byl obětován, svou krví jsi Bohu vykoupil lidi ze všech kmenů, jazyků, národů a ras a učinil je královským kněžstvem našeho Boha; a ujmou se vlády nad zemí.“ (Zj 5,9.10)

Ve Zjevení 6 pokračuje scéna z kapitol 4 a 5, ve kterých byl Kristus představen jako ten, kdo je hoden otevřít zapečetěnou knihu. Díky svému vítěznému životu a vítězné smrti získal zpět to, co lidstvo prostřednictvím Adama ztratilo. Nyní je tedy Kristus připraven rozlomit pečeti knihy, a tak posouvat kupředu plán spasení až k jeho dokončení.

Letnice znamenají začátek masivního šíření evangelia, jehož prostřednictvím Kristus rozšiřuje své království. Lámání pečeti odkazuje na kázání evangelia a na důsledky, které přináší odmítnutí jeho poselství. Rozlomení poslední, sedmé pečeti nás přivádí k závěru pozemských dějin.

Zjevení 3,21 přináší klíč k pochopení sedmi pečeti: „Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn.“ Kapitoly 4 a 5 hovoří o Kristově vítězství a jeho vyvýšení – díky své oběti na kříži je Ježíš „hoden“ být naším nebeským Veleknězem a otevřít knihu. Poslední verše sedmé kapitoly popisují vítěze před Kristovým trůnem. Šestá kapitola pojednává o vítězném zápase Božího lidu, který nakonec usedne s Kristem na jeho trůn.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

OTEVŘENÍ PRVNÍ PEČETĚ

1I uviděl jsem, když Beránek otevřel jednu ze sedmi pečeti, a uslyšel jsem, jak jedna z těch čtyř živých bytostí řekla hromovým hlasem: „Pojď!“²A uviděl jsem, a hle, bílý kůň; a ten, který na něm seděl, měl luk a byl mu dán věnec; a vyšel vítězíci, a aby zvítězil. (Zj 6,1,2; ČSP)

Osobní studium

Přečti si text Zj 6,1–8 a porovnej ho s verši Lv 26,21–26 a Mt 24,1–14. Která klíčová slova mají tyto texty společná? Co se můžeme dozvědět z veršů v Lv a Mt o smyslu prvních čtyř pečeti?

Události popsané v sedmi pečetích musíme chápat v kontextu trestů ve Starém zákoně. Ty byly popisovány obrazy meče, hladu, moru a divoké (dravé) zvěře (Lv 26,21–26). Ezechiel je nazývá „přísné soudy“ (Ez 14,21). Šlo o „nápravné“ soudy, jejichž prostřednictvím chtěl Bůh zatrást se svým lidem, aby se probudil ze své duchovní letargie a nevěrnosti smlouvě. Podobným způsobem jsou i čtyři jezdcí prostředkem, kterým chce Bůh udržet v bdělosti svůj lid, očekávající Ježíšův návrat.

Úzkou spojitost můžeme najít i mezi prvními čtyřmi pečetěmi ve Zjevení a textem Mt 24,4–14, ve kterém Ježíš vyjadřuje, co se bude na světě dít. Prostřednictvím čtyř jezdců chce Bůh udržet svůj lid na správné cestě. Bůh nám připomíná, že tento svět – ve stavu, v jakém se nachází – není naším domovem.

Ačkoli jde jen o symbolický jazyk, i Zjevení 6,1,2 hovoří o vítězství. Připomíná nám text Zj 19,11–16, který zobrazuje Krista jako jezdce

na bílém koni. Kristus zde vede svá nebeská vojska, anděly, aby při druhém příchodu přivedli všechny zachráněné. Bílé roucho je jako symbol čistoty velmi často spojené s Kristem a jeho následovníky. Jezdec na koni drží luk, vítězí a dostává věnec (Zj 6,2; ČSP). Tento popis připomíná obraz Boha, který je ve Starém zákoně připodobněn k jezdcí na koni s lukem v ruce, jak si vítězně podmaňuje nepřátele svého lidu (Abk 3,8–13 a Ž 45,5,6). Řecké slovo pro „věnec“ z verše Zj 6,2 je opět *stefanos* a jde vlastně o vavřínový věnec vítěze (Zj 2,10; 3,11). Tento jezdec tedy zvítězil.

Scéna první pečeti popisuje šíření evangelia, které se s velkou mocí začalo o Letnicích a jehož prostřednictvím Kristus začal rozšiřovat své království. Tehdy bylo velmi mnoho oblastí, které bylo třeba zasáhnout evangeliem, a mnoho lidí se teprve mělo stát Ježíšovými následovníky. Stejný úkol stojí před Ježíšovými učedníky i dnes – a bude tomu tak až do závěrečného vítězství, kdy se Ježíš vrátí ve své slávě.

V prorockém smyslu můžeme říci, že první pečeť souvisí s poselstvím církve v Efezu. Popisuje apoštolské období prvního století, během kterého se evangelium šířilo obrovskou rychlostí po celém světě (Ko 1,23).

Aplikace

Proč si každý křesťan potřebuje vždy znovu uvědomovat, že jen tehdy, když je s Kristem, stojí na straně vítěze – a to bez ohledu na bezprostřední okolnosti?

DRUHÁ A TŘETÍ PEČEŤ

³Když Beránek rozlomil druhou pečeť, slyšel jsem, jak druhá z těch bytostí řekla: „Pojď!“ ⁴A vyjel druhý kůň, ohnivý, a jeho jezdec obdržel moc odejmout zemi pokoj, aby se všichni navzájem vraždili; byl mu dán veliký meč. ⁵Když Beránek rozlomil třetí pečeť, slyšel jsem, jak třetí z těch bytostí řekla: „Pojď!“ A hle, kůň černý, a jezdec měl v ruce váhy. ⁶A z kruhu těch čtyř bytostí jsem slyšel hlas: „Za denní mzdu jen mírka pšenice, za denní mzdu tři mírky ječmene. Olej a víno však nech!“ (Zj 6,3–6)

Osobní studium

Uvažuj o verších Zj 6,3,4. Na základě popisu ohnivého (ČSP překládá přesněji ohnivě rudého) koně a jeho jezdce se pokus vyjádřit, co tyto verše říkají o evangeliu.

Červená je barva krve. Jezdec měl velký meč a dostal moc vzít lidem klid. To otevřelo cestu pro vzájemné zabíjení (Mt 24,6).

Druhá pečeť popisuje důsledky odmítnutí evangelia. Historicky jde o období, které začalo druhým stoletím. Zatímco Kristus vede duchovní zápas prostřednictvím kázání evangelia, mocnosti zla se staví na silný odpor. V takové situaci nevyhnutelně dochází k pronásledování. Jezdec nemusí nikoho zabít. Když však vezme ze země klid, výsledkem je kruté pronásledování (Mt 10,34).

Uvažuj o textu Zj 6,5,6 v souvislosti s verši Lv 26,26 a Ez 4,16. Na základě popisu černého koně a jeho jezdce se pokus charakterizovat, co tento symbolický text hovoří o šíření evangelia.

Jezdec na černém koni drží váhy a váží obilí. Hlas z kruhu čtyř bytostí oznamuje: „Za denní mzdu jen mírka pšenice, za den-

ní mzdu tři mírky ječmene...“ (Zj 6,6). V této oblasti světa byly obilí, olej a víno nezbytné pro život (Dt 11,14). Jíst chléb z velmi opatrně odváženého obilí vyjadřuje velký nedostatek a hladomor (viz Lv 26,26; Ez 4,16). V Janových dnech byl denár denní mzdou dělníka, za kterou bylo možno nakoupit vše nezbytné pro život celé rodiny na jeden den. Ale hladomor vyhnal ceny do závratných výšek. V popisované scéně je možné za celodenní mzdu koupit jídlo sotva pro jednoho člověka. Na to, aby se mohla nasytit malá rodina, by celá mzda šla na koupi tři mírek méně výživného ječmene, což bylo jídlo těch nejchudších.

Scéna třetí pečeti ukazuje na další následky odmítnutí evangelia. Historicky toto období začíná čtvrtým stoletím, kdy církev postupně začíná získávat politickou moc. Pokud bílý kůň představuje šíření evangelia, pak černý kůň ukazuje na nepřítomnost evangelia a spoléhání se na lidské tradice. Zrno v Bibli představuje Boží slovo (L 8,11). Odmítnutí evangelia má za následek hlad po Božím slově. To nám připomíná prorocství z knihy proroka Ámose (Am 8,11–13).

Aplikace

Dnes žijeme ve světě, ve kterém lidé většinou nemají nebo neprojevují o Boží slovo zájem. Jak bys vysvětlil prorocství, které hovoří o tom, že lidé budou mít hlad po Božím slově? Jak bys tuto situaci aplikoval na dnešní dobu?

ČTVRTÁ PEČEŤ

7A když Beránek rozlomil čtvrtou pečeť, slyšel jsem hlas čtvrté bytosti: „Pojd!“ 8A hle, kůň sinavý, a jméno jeho jezdce Smrt, a svět mrtvých zůstal za ním. Těm jezdčům byla dána moc, aby čtvrtinu země zhubili mečem, hladem, morem a dravými šelmami. (Zj 6,7.8)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu. Co zobrazuje tato scéna? Jak souvisí s předchozími? Jak rozumíš těmto veršům v jejich kontextu?

Po rozlomení čtvrté pečeti se objevuje kůň sinavý (ČSP překládá plavý). V řečtině je použito pro označení barvy slovo *chlóros*, které označuje mrtvolně nazelenalou barvu. Jméno jezdce je Smrt. Jezdce následuje svět mrtvých (řecky *hádés*). Jezdci dostali moc zabíjet lidi mečem, hladem, morem a dravými šelmami (také Mt 24,7.8).

Dobrou zprávou je, že moc Smrti a podsvětí je omezená. Dostaly moc pouze nad částí (čtvrtinou) země. Ježíš nás ujišťuje, že on má klíče od smrti a hrobu (Zj 1,18).

Vrať se k základním charakteristikám poselství sborům v Efezu, Smyrně, Pergamu a Thyatirech, jak jsme o tom mluvili při stu-

diu Zjevení 2. Porovnej situaci v těchto sborech s obrazy otevírání prvních čtyř pečeti. Jaké shody nebo podobnosti nacházíš? Co to podle tebe znamená?

Scény sedmi pečeti zobrazují budoucnost církve. Podobně jako v listech sedmi sborům, i v obrazech rozlomení pečeti můžeme vidět jejich souvislost s různými obdobími dějin křesťanství. Během apoštolského období se evangelium velkou rychlostí šířilo do celého světa. Poté následovalo období ovlivněné Římskou říší, které trvalo od konce prvního po začátek čtvrtého století, jak to naznačují scény zobrazené při druhé pečeti. Třetí pečeť ukazuje na období kompromisů ve čtvrtém a pátém století, které můžeme charakterizovat jako duchovní hlad, který nakonec vedl k tomu, co se často nazývá jako „doba temna“. Čtvrtá pečeť výstižně popisuje duchovní smrt, v níž se křesťanství nacházelo téměř tisíc let.

Aplikace

Ve Zj 6,6 se říká, že „olej a víno“ nebudou pohromami třetí pečeti ovlivněny. Olej je symbolem Ducha (1S 16,13; Sk 10,38) a nové víno je symbolem spasení v Ježíši Kristu (Mk 2,22). Co můžeš na základě těchto symbolů říci o skutečnosti, že ačkoli lidem chybí Boží slovo, Duch svatý stále koná své dílo a spasení je stále dostupné pro všechny, kteří hledají pravdu?

OTEVŘENÍ PÁTÉ PEČETĚ

⁹Když Beránek rozlomil pátou pečeť, spatřil jsem pod oltářem ty, kdo byli zabiti pro slovo Boží a pro svědectví, které vydali. ¹⁰A křičeli velikým hlasem: „Kdy už, Pane svatý a věrný, vykonáš soud a za naši krev potrestáš ty, kdo bydlí na zemi?“ ¹¹Tu jim všem bylo dáno bílé roucho a bylo jim řečeno, aby měli strpení ještě krátký čas, dokud jejich počet nedoplní spoluslužebníci a bratři, kteří budou zabiti jako oni. (Zj 6,9–11)

Osobní studium

Pojem „duše“ v Bibli označuje celého člověka (Gn 2,7; ČSP). V této scéně se mučedníci nacházejí „pod oltářem“. To je narážka na krev oběti, která se v pozemské svatyni vylévala ke spodní části oltáře (Ex 29,12; Lv 4,7). Boží lid trpěl pro svou věrnost evangeliu pod tíhou nespravedlnosti a hrozeb smrti. Utrpení a smrt těchto lidí je skutečně „do nebe volající“ a dožadují se, aby Bůh začal jednat a zjednal spravedlnost. Je důležité si uvědomit, že tyto texty se týkají nespravedlnosti, která se odehrává na zemi – neříkají tedy nic o stavu mrtvých po smrti. Je ostatně zřejmé, že tyto „duše“ nemají žádný podíl na radosti a blaženosti nebes.

Přečti si text Zj 6,11 spolu s verši Dt 32,43 a Ž 79,10. Jak Bůh na modlitby mučedníků odpovídá?

Umučení svatí dostali bílé roucho, které představuje Kristovu spravedlnost – je to Kristův dar těm, kteří přijali jeho nabídku milosti (Zj 3,5; 19,8). Text říká, že mučedníci budou muset počkat na své spoluvěřící, kteří procházejí podobnou zkušeností – „dokud

jejich počet nedoplní spoluslužebníci a bratři“ (Zj 6,11). Novější překlady uvádějí slovo „počet“ kurzívou, protože se v řeckém textu neobjevuje; jeho použití je překladatelskou snahou o lepší srozumitelnost. Jan zde použil sloveso *pléróthósin*, které by šlo přeložit: „dokud nebudou úplní“. Zjevení nemluví o přesném počtu mučedníků, kterého by bylo třeba dosáhnout před Kristovým návratem (jakoby přesný počet mučedníků byl podmínkou Kristova návratu). O úplnosti se zde hovoří v souvislosti s jejich charakterem. Boží lid se stává úplný přijetím roucha Kristovy spravedlnosti, ne vlastním úsilím a dosahováním nějakých zásluh (Zj 7,9.10). Mučedníci budou vzkříšeni a rehabilitováni až při Kristově druhém příchodu – na začátku tisíciletí (Zj 20,4).

Scéna páté pečeti se historicky vztahuje na období vedoucí k reformaci. Během ní zemřely pro svou věrnost mučednickou smrtí miliony lidí (porovnej Mt 24,21). Lidé věrní Bohu trpí během celé historie lidstva – od dob Ábela (Gn 4,10) až do doby, kdy Bůh nakonec potrestá velkou nevěstkou „za krev svých služebníků“ (Zj 19,2).

Aplikace

V průběhu celých dějin zaznívá volání Božího lidu „Kdy už, Pane?“ nebo „Až do kdy?“ Kdo z nás nikdy ve svém životě nepocítil nedostatek spravedlnosti? Jaké povzbuzení nacházíš ve scéně páté pečeti?

OTEVŘENÍ ŠESTÉ PEČETĚ

¹²A hle, když rozlomil šestou pečeť, nastalo veliké zemětřesení, slunce zčernalo jako smuteční šat, měsíc úplně zkrvavěl ¹³a nebeské hvězdy začaly padat na zem, jako když fík zmitaný vichrem shazuje své pozdní plody, ¹⁴nebesa zmizela, jako když se zavře kniha, a žádná hora a žádný ostrov nezůstaly na svém místě. (Zj 6,12–14)

Osobní studium

Při páté pečetí vidíme Boží lid, který trpí nespravedlností v nepřátelském světě a volá k Bohu, aby se ho zastal a jednal v jeho prospěch. Nyní přichází čas, aby Bůh odpověděl na modlitby svatých a zasáhl v jejich prospěch.

Uvažuj nad úvodními verši a nad texty Mt 24,29.30 a 2Te 1,7–10. Co tyto verše objasňují? Jak jim rozumíš?

Poslední tři znamení šesté pečetí Ježíš předpověděl v Mt 24,29.30. Měla se uskutečnit na konci období „velkého soužení“ (Zj 7,14) jako předzvěst druhého příchodu. (Konec tohoto období spojujeme s rokem 1798.) Podobně jako v proroctví u Matouše 24, i ve Zjevení 6,12–14 by bylo možné chápat slunce, měsíc, „hvězdy“ (meteority) a oblohu jak symbolicky, tak doslovně. Několikanásobné použití spojky *jako* pomáhá vykreslit obraz skutečných jevů a událostí – slunce zčernalo *jako* smuteční šat, měsíc byl *jako* krev a hvězdy padaly na zem, *jako* když fíkovník shazuje své nezralé zimní plody. Křesťané v západním světě usoudili, že se proroctví o znameních Kristova příchodu naplnila v těchto událostech: Lisabonské zemětřesení v roce 1755; temný den 19. května 1780 (pozorovaný

v celé severní části východního pobřeží USA) a nakonec velkolepé padání meteoritů nad Atlantickým oceánem 13. listopadu 1833. Naplnění proroctví ve Zj 6,12–14 vedlo k celé řadě duchovních probuzení a oživení v mnoha křesťanských denominacích a k poznání, že Kristův příchod je blízko.

Přečti si text Zj 6,15–17 a verše Iz 2,19; Oz 10,8 a L 23,30. Jak na tebe působí atmosféra událostí, které jsou zde vykresleny?

Uvedené scény zobrazují zděšené lidi a jejich snahu skrýt se před událostmi, které doprovázejí Kristův příchod. Lidé v panice hledají hory a jeskyně, aby je zakryly a ochránily „před tváří toho, který sedí na trůnu a před hněvem Beránkovým!“ (Zj 6,16). Přišel čas, aby se projevila spravedlnost a aby byl Kristus v den svého příchodu „oslaven svým lidem a veleben těmi, kdo uvěřili“ (2Te 1,10). Konec bezbožníků je popsán ve Zj 19,17–21.

Celá scéna otevírání šesté pečetě končí řečnickou otázkou, kterou kladou roztřesení lidé bez víry v Boha: „Neboť přišel veliký den jeho [sedícího na trůnu a Beránka] hněvu; kdo bude moci obstát?“ (Zj 6,17; viz také Na 1,6 a Mal 3,2). Odpověď na tuto otázku najdeme ve Zjevení 7,4 – v ten den budou moci obstát jen ti, kteří jsou součástí zapečetěného Božího lidu.

Aplikace

„Kdo však snese den jeho příchodu? Kdo obstojí, až se on ukáže?“ (Mal 3,2) Jak bys odpověděl na tyto otázky? Jak bys své tvrzení podepřel biblickými texty? Poděl se o své odpovědi ve vaší třídě sobotní školy.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Vidění o otevírání sedmi pečeti poukazuje na neustálou a všestrannou Boží péči o jeho lid na této zemi. Kenneth A. Strand k tomu poznamenává:

„V Písmu nacházíme ujištění, že Bůh se vždy staral o svůj lid. Během celých dějin je Bůh přítomen, aby zachoval svůj lid. A ve velkém eschatologickém rozuzlení Bůh ospravedlní svůj lid a dá mu nepředstavitelně štědrú odměnu – věčný život. Kniha Zjevení toto téma nádherně zachycuje a vyzdvihuje. Zjevení proto není v žádném případě nějakým hrůzostrašným popisem pohromy, která by byla zcela mimo kontext ostatních biblických knih. Vyjadřuje samotnou podstatu biblického poselství. Zjevení velmi důrazně ukazuje, že **ten Živý**, který zvítězil nad smrtí a hrobem (1,18), nikdy neopustí své věrné následovníky. A kdyby i zakusili utrpení či dokonce mučednickou smrt, nakonec budou vítězi (12,11) a čeká na ně **vě- nec života** (viz 2,10; 21,1–4 a 22,4).“ (STRAND, Kenneth A. „The Seven Heads: Do They Represent Roman Emperors?“ v *Symposium on Revelation – Book 2, Daniel and Revelation Committee Series*. Silver Spring: Biblical Research Institute, 1992, vol. 7, str. 206)

Otázky k rozhovoru

1. Co důležitého jste se naučili při studiu o otevírání prvních šesti pečeti? Proč je důležité vědět, že ať to na zemi (a ve světě) vypadá jakkoli, Bůh o všem ví, je svrchovaným Pánem a nakonec splní všechna zaslíbení, která dal v Kristu?
2. Uvažujte o následujícím výroku: „Bůh si vyvolil církev, aby se stala nástrojem ke spasení lidí. Byla založena, aby sloužila, a jejím posláním je přinášet světu evangelium.“ (AA 9; PNL 9) Uvažujte o svém sborovém společenství. Jak by mohlo prostřednictvím evangelia zasáhnout lidi ve vašem městě nebo ve vaší obci?
3. Kdo a proč může obstát v den Kristova příchodu? Jak by odpověď na tuto otázku měla ovlivnit způsob vašeho života?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____